

Reggeli Ujság

Magyarországi és kiadóhivatal:
MAGYARZAD, KRALJA PETRA UL. 30 I. EMELET
Telefonszám: 21-37, éjjel 20-58
SZUBOTICA, Kralja Aleksandra 7. Telefon 6-70

Noviszád, 1932. évi április hó 22
PÉNTEK
XIII. évfolyam 94. szám

Előfizetési ára 1 hónapra 28 dinár, 3 hónapra 80 dinár. — Kalföldön 1 hónapra 40 dinár. — Egyes szám ára hétköznapokon 1 dinár, vasárnap 2 dinár
Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel

MacDonald és Tardieu részvételével folytatta tegnap a leszerelési bizottság a jugoszláv és angol javaslat vitáját

Angol politikai körökben aggasztónak tartják MacDonald egészségi állapotát

Genfből jelentik: Tardieu francia és MacDonald angol miniszterelnök tegnap Genfben érkeztek és résztvettek a leszerelési értekezlet főbizottságának ülésén. Az értekezleten egyébként folytatták az angol és jugoszláv javaslat vitáját.

A felszólalók közül Paul Boncourt nagy beszédben kijelentette, hogy

Franciaország nem járulhat hozzá az angol javaslathoz.

Gibson amerikai nagykövet ezzel szemben az angol leszerelési javaslatot ajánlotta elfogadásra, amelyet az amerikai delegáció is magáévá tesz.

Angol politikai körökben

rendkívül aggasztónak tartják MacDonald egészségi állapotát

Nemcsak orvosai, de barátai is igyekeztek lebeszélni a genfi utról, de a miniszterelnök nem tágitott. Mindössze azt engedte meg, hogy két szemorvos utazzék vele. MacDonald szembaja ugyanis a műtét ellenére sem javult a kívánt mértékben és újabb komoly komplikációktól tartanak. Orvosi rendeletre MacDonald naponta legalább három órát nappal is, teljesen elsötétített szobában kénytelen eltölteni.

—o—

Kisebb változások a pünkösdi bér-málások sorrendjében

A szubotica Szent Teréz székesegyházban pünkösdi vasárnapján lesz a bér-málás

A szubotica püspöki hatóság kisebb változtatásokat eszközölt a májusi bér-málások sorrendjében. Budanovics Lajos bácskai püspök május 7-én délelőtt Bajsán, délután Sztaramoravicán, május 8-án délelőtt Paesiron, délután Telecskán osztja ki a bér-málás szentségét.

Eszerint a bér-málások sorrendje a következő:

Május 4-én Csantavir, 5-én Bácskatopola, 6-án Maliidjos, 7-én délelőtt Bajsa, dél-

után Sztaramoravica, 8-án délelőtt Paesir, délután Telecska, 10-én Krnjaja, 11-én Csonopla és délután valószínűleg Szvetozár Miletics, ahol a múlt évben nem volt bér-málás.

Május 15-én, Pünkösdivasárnapján a szubotica Szent Teréz székesegyházban, 19-én Bresztovácson, 20-án Filipovon, 21-én délelőtt Sztariszivacon, délután Crvenkán, 22-én Kulán és 23-án délelőtt Novivrbászon, délután pedig Kucurán lesz bér-málás.

A kormány a fizetési nehézségekbe került Prva Hrvatszka Stedionica megsegítésére rendeletet adott ki

Beogradból jelentik: Az Avala tegnap este az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

Az általános világi gazdasági válság következtében, megromlott hitelviszonyok folytán nálunk is mértéken felül vették ki a betétesek pénzeiket a pénzügyintézetekből. Ez súlyosan érintette az ország egész közgazdasági életét, mert lehetetlenné tette a normális hitelnyújtást. Különösen azok a pénzügyintézetek érezték ezt meg, amelyek nagy betétek felett rendelkeztek. Természetes, hogy a megingott hitelviszonyok következtében a pénzügyintézetek nem tudták oly mértékben behajtani kinlevőségeiket, amily mértékben a betétesek pénzüket követelték.

Nálunk a Prva Hrvatszka Stedionica, a legnagyobb takaréktársulat, amelynek a leg-

több betéte volt. Ezért ez az intézet érezte meg legsúlyosabban a betétesek megromlását. A Prva Hrvatszka Stedionica a válság kezdetétől a mai napig betétjének egyharmad részét, 300 millió dinárt fizetett ki. Olyan összeg ez, amely messze túlhaladja egy pénzügyintézet előrelátható likvidálását. Miután a Narodna Banka támogatása ellenére sem szűnt meg a betétesek ostroma és mivel egész közgazdasági életünk szempontjából fontos, hogy az intézet viszonyai mielőbb normalizálódjanak és a betétek túlzott kivetésének elejét lehessen venni, az intézet kérte a kormányt, hogy a földművelés védelméről szóló törvény 5. paragrafus alapján, mivel az intézet teljesen aktív, tegye meg a szükséges intézkedéseket.

Az intézet azzal indokolta kérését, hogy a hitelek fokozott behajtása az ország közgazdasági életének számos fontos egységét juttatná súlyos helyzetbe és ebből a betéteseknek sem lenne hasznuk.

A minisztertanács a kereskedelmi miniszter előterjesztésére elfogadta az intézet előterjesztését és törvényerejű rendeletet adott ki, amely rendezi az intézetnek a betétesekhez való viszonyát és lehetővé teszi az intézet normalizálását.

Lemondott miniszterek

Hivatalosan jelenti az Avala, hogy dr. Sibenik Sztanko erdőügyi és Préka Nikola építészeti miniszter beadták lemondásukat.

Megjelent az adóelengedésről szóló végrehajtási utasítás

A Reggeli Ujság már egy héttel ezelőtt közölte a pénzügyigazgatóság felszólítását azokhoz az adóhátralékosokhoz, akiknek az adótartozása az 1929. év előtti időből való. Most jelent meg a pénzügyminiszter végrehajtási utasítása arra vonatkozóan, hogyan kell kérni az adóelengedést és hogyan vizsgálják felül a kérvényeket. Azok az adóhátralékosok, akiknek anyagi helyzete annyira megromlott, hogy hátralékos adójukat nem tudják fizetni, kérhetik az adóelengedést. A kérvényeket a községi hatóságoknál, vagy ahol állami adóhivatal van, annál kell beadni. A kérvényhez mellékelni kell a telekönyvi kivonatot, továbbá a község által kiállított bizonyítványt a kérvényező vagyoni helyzetéről. A községek kötelesek a kérvényeket a következő hónap 15-ig az állami adóigazgatóságához beküldeni, ahol öttagú bizottság dönt a kérvények sorsa felett. A 10.000 dinárig terjedő adóhátralékok ügyét a bizottság a pénzügyigazgatóságához, a 10.000 dináron felüli adóhátralékosok kérvénye ügyében hozott határozatot pedig a pénzügyminisztériumhoz terjesztik fel a bizottság.

Az adóhátralékosok az összes szükséges felvilágosításokat megkapják a községi előljáróságon, illetőleg az állami adóhivatalokban. Egyes községek felhívták az adóhátralékosokat, hogy az adóhátralék elengedése iránti kérvényt a községhezán teljesen díjtalanul állítsák ki és így a legjobb, hogy ha a község előljáróságához fordulnak ezekben az ügyekben.

Meghalt Piffel Frigyes osztrák biboros hercegprímás

Bécsből jelentik: Piffel Frigyes biboros hercegérseket szerdán szélütés érte. A hercegérsek csütörtök éjjel után 1 órakor meghalt. Piffel 1864-ben született a csehországi Landskronban. A gimnázium első osztályainak elvégzése után kitanulta a könyvkötőmesterséget és csak később folytatta gimnáziumi, majd teológiai tanulmányait. 1913-ban nevezték ki Bécs hercegérsekévé, biboros 1914-ben lett.

Tehnikai okok miatt elhalasztották Szubotica közgyűlését

A rendkívüli közgyűlést április 28-án tartják meg

Szubotica város vezetősége, mint jelentettük, tegnap délelőtt kilenc órára rendkívüli közgyűlést hívott egybe, amelyen több fontosabb kérdés került volna napirendre. A közgyűlés előkészítése ügyében szerdán este Vukovics Franjo polgármesterhelyettes elnöksége mellett értekezlet volt, amelyen a képviselőtestület tekintélyesebb tagjai vettek részt. Az értekezleten elhatározták, hogy tehnikai okokból ismét elhalasztják a közgyűlést, mert egyes kérdésekben teljesen aprólékos és részletes jelentést kell a képviselőtestület elé terjeszteni.

Az értekezlet úgy határozott, hogy a közgyűlést április 28-án reggel kilenc órakor fogják megtartani.

Viz az égen, viz a földön

Árvizi riport az elöntött Mitrovicáról

Szombaton reggel 8 órakor megharsant a tűzoltóság vésztróbitája s mint a villám terjedt a félelmetes hír, hogy: a Száva áttörte apénteki napon emelt utolsó gátakat is.

Mint az ezerfejű sárkány, nyomult előre a víz, hogy megsemmisítse az utjába kerülő vagyont és hajléktalanná tegye az emberek ezreit.

— Voda, voda! — jár szájról-szájra a félelmetes hír, s otthagya munkánkat, rohanunk, hogy segítséget nyujtsunk szerencsétlen embertársainknak.

Jajveszélő asszonyok, síró gyermekek és káromkodó emberek fejvesztetten nézik a víz előnyomulását, de házát, otthonát senki elhagyni nem akarja.

Menteni ami menthető! De hogyan?

A rendőrség létszáma a 3—4 kilométeres fronton kevésnek bizonyult.

Végre egy rendőr került felénk is és hatalommal megkezdhettük a csónak és koci rekvirálását.

És most menteni...

A csónakban állva szedtük ki az ablakon át a szegények szegénységét.

Először a gyermekek; aztán egy-két tábla szalonnasonka, ágynemű, butor...

Kecskék kis gidáikkal az istállóból, anyakoca malacáival az ólból szintén mentésre várt.

Egy házban öreg beteg ember feküdt...

Kocsira akarták tenni, hogy kórházba szállítsák, de a nagy izgalomtól kiszenvedett, mielőtt a kocsira tették volna.

Már pénteken délután átlépte a Száva Mitrovicánál a betonfalakat, de még egyszer sikerült egy újabb töltéssel megállítani a víz előtörését. A deszkából és földből összetákolt töltést szombaton reggel utolérte végzete. Egy hajó ment a Száván és a felkavart hullámok pillanatok alatt lerombolták a gyenge töltést. A víz örült erővel tört magának utat. Néhány óra alatt víz alá került a 3—4 kilométer hosszú Száwapart és a Szávára lenyúló 10—12 ucca is.

Három nap óta költözködő hangyabolyhoz hasonlít a város.

Eddig körülbelül 200 házból költözködtek ki a lakók, akik az iskolákban nyertek elhelyezést, de sokan más lakásba költöztek.

Víz alá került a mitrovicai fűrésztelpe, a furnirgyár, a Vardar d. d. fűrésztelpe és a műhelyek és üzlethelyiségek egész sora.

Csónakkal bejártam az egész Száwapartot. Borzalmas látványt nyújt a víz pusztítása. Mindenütt aggodó arcokkal figyelik a Száva még mindig tartó emelkedését.

A főtéren álló pravoszláv templomtól alig 100 méterre áll már a víz. Ez Mitrovica déli oldala. A keleti és nyugati oldalakon még veszélyesebb a helyzet. Újabb töltések

kel megakadályozták, hogy a keleti és nyugati oldalakon betörjön a víz, mert ez a víztömeg előtérné a város alacsonyabban fekvő északi részét is.

Ebben az esetben víz alá kerülne az átlomás, sőt a feyházi épülete is. Egy ma érkező hajó elhozta az utolsó raecsi menekülteket is és így Raecsat teljesen kiürítették és amint egy ma Raecsról érkező mérnöktől értesültem, Raecsan már nem igen van ép ház.

Ugyanez a helyzet Boszuton és a Száva

Az árviz pusztításai Szerémségben

A Száva mentén mintegy 6000 ház van víz alatt, ebből 600 teljesen összeomlott

A Száva szélessége sok helyen meghaladja a 14 kilométert

Beogradból jelentik: A Száva mentéről érkező hírek szerint a folyó áradása még mindig tart és a pusztulás képe csak most bontakozik ki a maga teljes valóságában. Az eddigi mérleg szerint az áradás mintegy tizenötezer embert tett hajléktalanná, míg huszonnyolcezer hektár terület került víz alá, annyi, amennyinek terméséből a régi Szerbia határain belül el lehetne látni a lakosságot. Hogy ez milyen kárt jelent, azt szinte lehetetlen kiszámítani s hogy milyen sorscsapás az elárasztott területekre, azt felesleges hangsúlyozni. A lakosság mindent megtett, hogy az árvízveszélyt elhárítsa, de az áradás olyan erős volt, hogy

áttörte a gátakat és olyan területeket is elöntött, amelyek lakossága tökéletes biztonságba hitte magát. Az árvíz olyan hatalmas területet öntött el, amelyen összesen hatvan kisebb falu fekszik.

Az elöntött területen legfeljebb a nagyobb fák koronáit lehet látni, egyébként a víz mindent elöntött. A Száva szélessége egyes helyeken eléri a tizennégy kilométert.

A Vöröskereszt eddig huszezer dinár segélyt küldött az árvízsujtotta lakosságnak. Az egyes helyeken, ahova a menekülő lakosság érkezik, a menekülőket tifusz ellen beoltják és élelmiszereket osztanak ki köz-

Megérkeztek

Columbia

amerikai rádiókészülékeink

a rádiotechnika legcsodálatosabb alkotásai

Kaphatók részletfizetésre is!

Tekintse meg vételkényszer nélkül!

„Orient“-Rádió Novisad

Wilson trg 8.

egész vonalán.

Ma esti jelentés szerint a Száva vizálása elérte a kulminációt és kilátás van rá, hogy hamarosan apadás áll be.

Ebben a nehéz munkában dicséret illeti a rendőrséget, a tűzoltóságot és az önkéntes munkások százait, de egy emberről külön is meg kell emlékezni. Borics Sztevéannak hívják, egyszerű munkásember, akinek nem kötelessége, de három nap három éjjel fáradhatatlanul dolgozott és akire a munkások százai jobban hallgattak, mint bármelyik mérnökre.

Ha elnézem ezt az embert, úgy önkéntlenül is a pesti árvizi hajós, báró Wesselényi jut eszembe.

Kedd este van, az eső szakadatlanul zuhog és Isten a megmondhatója, hogy reggelre mire ébredünk.

Schneff István.

tük. A Száva Orasje községet is elöntötte. A víz éjszaka tört be Orasje községbe, ahonnan a lakosság pánikszertüen menekült. A víz Domadjevci felől tört a községbe vagyis a Száva medrének éppen az ellenkező oldaláról, ahonnan senki sem várta az árvizet. Az áradás itt oly erős volt, hogy egészen a folyó medrétől mintegy tizenöt kilométerre hatolt el. A Száva mentén ezen az éjszakán százötven ház omlott össze. Orasjen a helyzet éppen olyan súlyos, mint Szremszka Raecán, különbség csak az, hogy a házakat itt szilárdabb anyagból készítették és a községben alig egy-két ház omlott össze. Orasje környékén egy katonai pionir szakasz dolgozik, amely esónakon szállítja el a helyszínéről a még visszamaradt lakosságot.

Hadziomerovics a drinai bánág segéd bánja kijelentette az újságíróknak, hogy Boszanszki Samaeban gyűjtik össze a menekülő lakosságot és itt eddig a bánág részéről 35 ezer, Szarajevo lakossága részéről pedig 15 ezer dinárt osztottak ki a menekülők között. A bresanai és bijelina-i járásban 110—110 ezer dinárt osztottak ki.

A Száva mentén összesen mintegy 5987 ház van víz alatt, amelyek közül mintegy hatszáz teljesen, kétezer ház pedig részben összeomlott.

A dunai bán tegnap rendeletet küldött szét a szolgabíróknak és a rendeletben felhívja figyelmüket, hogy az árvízvédelmi munkálatokat továbbra is lelkiismeretesen folytassák, mivel a nagy víznyomás következtében a veszély még nem múlt el.

A Duna Észtergom és Noviszád között apad, másutt árad. Mohácsig alacsony, Bogojevoig közepes, lejjebb magas vízállású. A Tisza végig apad, Záhonyig közepes, lejjebb igen magas vízállású.

Sztáribecsejnél apad a Tisza

A csatorna vízállása egy centiméterrel magasabb a Tiszánál

Sztáribecsejéről jelentik: A Tisza vízállása Sztáribecsejnél már napok óta kulminációban van, tegnap pedig a víz 11 centiméterrel apadt. Tegnap a vízállás 743 centiméter volt. A töltéseken mindazonáltal az árvízvédelmi munkálatok tovább folynak, mivel a hosszantartó áradás folytán a töltéseken több helyen átszivárgást tapasztaltak. A munkálatokat Sztójnics Jován igazgató főmérnök vezeti és egyelőre semmiféle veszélytől sem kell tartani.

A csatorna vízállása a legutóbbi napokban emelkedett és Szarobrán és Sztáribecsej között kilépett medréből s a csatorna mentén kisebb területeket elárasztott. Ezen a szakaszon Lehardt István főmérnök vezeti az árvízvédelmi munkálatokat. A csatorna most csak egy centiméterrel magasabb, mint a Tisza és remélhető, hogy ez a különbözet is hamarosan el fog tűnni és ki lehet nyitni a zsilipeket.

Kiöntött a Kralja Petra csatorna Bácskogradistén

A tavaszi áradások a Kralja Petra csatorna vizét Bácskogradistén annyira megduzzasztották, hogy a víz a partot több helyen átlépte és nagy területeket elárasztott. A községi vágóhid már régen víz alatt áll. Az átellenes oldalon is a víz majdnem egy kilométer hosszúságban fenyegeti a vetéseket; itt azonban a kirendelt közéronek sikerült a vizet megállítani. A vashidon túl Nádaj felé a csatornaparti szállásokat a víz már elérte s itt nagy területek vannak víz alatt. A csatornai mérnök szerint további áradás várható, azért a partok megerősítése tovább folyik.

— A noviszádi beltéri Katolikus Kör közgyűlése. Vasárnap délután négy órai kezdettel tartotta meg a beltéri Katolikus Kör évi rendes közgyűlését, amelyen elnökké Abraham Jánost, alelnökké Oehsenfeld Fülöpöt és dr. Vidákovics Rezsőt választották meg.

Egy noviszádi fiatalember fogadott, hogy

féllábon állva megiszik tíz korsó sört és ötven fröccsöt, de a harmincadik fröccsnél eszméletlenül összeesett

A virtuskodó fiatalember alkoholmérgezési kapott és a mentők részesítették első segélyben — Keresik a fogadást veszített fiatalembert, aki a költségek elől megszökött

Különös fogadásnak volt szemtanuja va sárnap délután néhány noviszádi fiatalember. A délutáni órákban mintegy tizenhat noviszádi ifju jelent meg egy petrovaradinban levő kávéházban és sörözni kezdtek. Sörözés közben az egyik fiatalembernek különös ötlete támadt. Fogadott a társaság egyik tagjával, hogy féllábon állva egymásután tíz korsó sört megiszik, utána pedig 50 fröccsöt elfogyaszt. A nemmindennapi fogadást mindjárt végre is hajtották. Kihozták a sört és a fiatalember féllábon egymásután sorra kiitta a tíz korsó sört. A fogadás első része kitűnően sikerült. Most következnek azonban a nehezebb rész, az ötven fröccs.

A fiatalember azonban hősiessé állta

a fogadást és nekifogott a borospoharak üritgetésének. Egymásután itta ki a poharakat és már a harmincadik pohárnál tartott, amikor egyszerre váratlan esemény zavarta meg a fogadás teljesítését. A fiatalember összeesett és elvesztette eszméletét.

Az esetről nyomban értesítették a mentőket, akik rövidesen meg is érkeztek a helyszínre és az ügyeletes orvos megállapította, hogy súlyos alkoholmérgezési esetről van szó. A mentők az eszméletlen állapotban levő fiatalembert azonnal a kórházba szállították, ahonnan azonban állítólag megszökött és most az egész városban keresik, a fiatalembert, akinek a különös fogadás során felmerült költségeket viselnie kellene.

A rendőrség fokozottabb ellenőrzést gyakorol a vendéglők, kocsmák és büffék tisztasága felett

A noviszádi rendőrség felhívása a vendéglősök, kocsmárosok és büffétulajdonosokhoz

A noviszádi rendőrség igazgatója Kocsa Miloje rendőrfőkapitány felhívást tett közbe, amelyben a vendéglősök, kocsmárosok és büffétulajdonosok tudomására hozza az intézkedéseket, amelyeket a helyiségek tisztántartása tekintetében eszközölniök kell.

A felhívás kimondja, hogy minden vendéglőt, kocsmat és büffét a legnagyobb rendben és tisztaságban kell tartani. Tilos a padlóra köpködni, hanem erre a célra a helyiség minden sarkában köpöseszékkel kell elhelyezni és azokat naponta mosni. Tilos kutyát vezetni nyilvános helyiségbe.

Minden vendéglőben, kocsmában és büffében látható helyen feliratot kell kifüggeszteni, hogy a padlóra köpni szigorúan tilos. Az említett helyiségekben a padlót a zárás után tisztára kell mosni.

Az asztaloknak és székeknek tisztáknak kell lenniük. A fényszóró felületeket naponta meg kell surolni.

A berendezés, evőeszköz, villák, kések, poharak, üvegek tányérok, rendben és tisztán tartandók és ezeknek hibátlanoknak kell lenniük.

A konyhákat a legnagyobb tisztaságban és rendben kell tartani, tilos a konyhákban hulladékokat és moslékot tartani. A konyha ablakaira orgatínból vagy drótból hálót kell helyezni, hogy ezzel megakadályozzák a szárnyas rovarok bejutását. A konyhában senki sem alhatik és ott nem szabad semmiféle ruhaneműt tartani. A moslékot távol a konyhától, letakarva kell tartani, hogy az ne árásson büzt és hogy a legyek ne juthassanak hozzá.

Valamennyi edénynek, amely az ételek elkészítésére szolgál, mindig tisztának és jól zománcozottnak kell lennie. Tilos a réz, vörösréz vagy

cinkeztett edényeknek használata az ételek készítésénél. Rézhabverők és mozsarak használatát nem tiltják be, de megkívánják, hogy azok mindig sértetlenek és tiszták legyenek.

Vörösréz- és cinkeztényeket csak akkor szabad használni, ha azokat megfelelően bevonják.

Az illemhelyeket állandóan tisztán és zárva kell tartani és a kulcsot láthatóan kell elhelyezni. Az illemhelyeket naponta le kell tisztítani és le-surolni.

A pincékben a legnagyobb tisztaságot és rendet kell fenntartani. A borpincékben tilos élelmiszereket tartani. Ha a borpincékben a hordók mosásához szükséges felszerelés is van, a pincéknek betonozottnak kell lennie.

A eselédsmélyzetnek egészségesnek és tisztának kell lennie. A személyzetet szolgálatbalépés előtt orvosnak kell megvizsgálni és ezeket a vizsgálatokat időnként meg kell ismételni.

A legszigorubbán tilos vendégeket fogadni éjszakára, ha az üzletnek nincs kiadó szobája, kivéve a gazdabeterőket, ahol a közeli falvak földműveseinek szállást adhatnak. Semmi feltétel alatt sem szabad megengedni az éjszakázást olyan helyiségekben, melyekben ételeket és italokat szolgáltatnak fel.

Mindazokat, akik e rendelet ellen vétének, 10-től 500 dinárig terjedő pénzbírsággal sújtják.

Ezuttal is felhívják valamennyi vendéglős, kocsmáros és falatozó tulajdonosát, hogy helyiségeikben a legnagyobb tisztaságot tartsák fenn, mert a rendőregészségügyi bizottság időközönként szemlét fog tartani s amennyiben valahol tisztatlanságot állapít meg, a kihágás elkövetőjét szigorúan megbüntetik.

A rendeletet Kocsa Miloje noviszádi rendőrigazgató írta alá és az március 30-án lépett életbe.

APOLLOBAN, április 21—24-ig

Vidám hadgyakorlatok

Noti Károly által filmre írt katona bohózat. Elejétől végig kacagtató, szellemes humorral telt. A főszerepben: Paul Hörbiger, Fritz Kampers, Albert Paullg, Claire Rommer, Lucie Englisch

Szovjet hadikészülődések az orosz-román határon

Mandzsuriában is szakadatlanul tart az előkészület a háborúra

Londonból jelentik: A Daily Mail diplomáciai levelezője teljesen hitelt érdemlő forrásból úgy értesül, hogy a szovjet lázas harci készülődéseket folytat a román határon.

A Dnyeszter-vonalon egymástól csekély távolságban

megegerősített őrházakat és cementbeton fedezékeket építenek, a határon levő helyőrségeket igen jelentékeny mértékben megerősítették.

Az utóbbi hetekben az orosz Havasalföld éhhalállal vívódó lakossága tömegesen próbál román területre menekülni, de a szovjet határőrök közülük több ezer férfit, nőt és gyermeket agyonlőttek.

Mandzsuriában is nagy eréllyel folyik a hadikészülődés.

A legutóbbi napokban erősen korlátozták az átmenő vasutforgalmat és a szovjet-hatóságok rendkívül szigorúan ellenőrzik az utasokat.

Egyik petyi leányiskola tizenöt tanulója savanyu cukorka helyett szublimátpasztillákat vett be

Mind a tizenöt leány állapota rendkívül súlyos

Petyből jelentik: Rendkívül ritka és súlyos baleset történt tegnap egyik petyi leányiskolában. Labovics Zagorka és Labovics Danica tiz éves kislányok egyik üzletben savanyu cukorkát vettek, amelyek közé gondatlanságból szublimát pasztillák keveredtek. A leányok szétosztották társaik között a „cukorkát”, amelyet a kislányok hamarosan el is szopogattak. Néhány pillanat múlva a tanítónő borzalmas sikoltozást hallott a tanteremből. Mikor berohant, megrendítő látvány tárult eléje.

A kislányok közül tizenötön a földön feküdték, a szájuk habzott, göresökben rángatóztak és rettenetesen jajveszéltek.

A tanítónő az első pillanatban nem tud-

ta miről van szó és azt hitte, hogy a kislányok között valamilyen borzalmas járvány tört ki. Azonnal orvost hívatott, aki hamarosan megállapította, hogy a kislányok szublimátpasztillát nyeltek és ez súlyos belső égési sebeket okozott. A gyors orvosi segítségnek köszönhető, hogy a leányok közül eddig egy sem halt meg, azonban valamennyiüket kórházba kellett szállítani, ahol ápolás alá vették őket. Valamennyi kislány állapota súlyos.

A petyi rendőrség szigorú vizsgálatot indított, annak megállapítására, hogy a savanyucukor közé hogyan keveredtek a szublimát pasztillák és a gondatlanságot kit terhel a felelősség.

Dorbics Jerkónak a csehszlovák államkincstár ellen indított 12 milliós perében tegnap délelőtt tartotta a választott bíróság első ülését

A választott bíróság megalakultnak nyilvánította magát, majd egy hónappal elnapolta a tárgyalást

A Reggeli Ujság annakidején többször is beszámolt arról a nagy feltűnést keltő kártérítési peréről, amelyet Dobrics Jerko volt noviszádi, jelenlegi sibeniki kereskedő indított 12 millió dinárért a csehszlovák államkincstár ellen. Az ügyet végül is választott bíróság elé utalták és a választott bíróság tagjainak az elnökkel együtt tegnap délelőtt volt alakuló gyűlésük.

Az alakuló gyűlést a noviszádi kereskedelmi és iparkamara kistermében délelőtt 11 órakor tartották meg és azon Dorbics Jerko felperest Hribár Alfonz beográdi közgazdász, míg a csehszlovák államkincstárt dr. Bulik Ján noviszádi ügyvéd képviselte. A választott bíróság első ülésén résztvett dr. Ráth Auguszt, aki a pozsonyi egyetemen a polgári jogok professzora.

A választott bíróság tegnapi első ülésén a törvény szerint jogerősen megalapítottak nyilvánította ki magát és egy-

ben úgy határozott, hogy munkáját egy hónappal elhalasztja és ezalatt az egy hónap alatt a peres felek kötelesek a per valamennyi iratát és bizonyítékait a bírák elé terjeszteni,

akik viszont ez alatt az egész ügyet részletesen áttanulmányozzák. Az egy hónapi időlelte után a választott bíróság ismét összeül és megkezd a per érdemleges tárgyalását. Ez a tárgyalás nyilvánvaló lesz és így annak egyetlen pontját sem lehetett elhallgatni vagy elleplezni.

Dr. Ráth egyetemi professzor a polgári jogok kitűnő ismerője, aki nagyszerűen beszél a jugoszláv nyelvet is és így a pert mindenképpen a legnagyobb szakértelemmel fogja levezetni, Dorbics Jerko értesülésünk szerint a 12 millió dináros követelést évi január 13-iki paritás alapján kéri megítélni, ezenkívül követeli az összegnek a kamatait is 1927. évtől a per eldöntésének napjáig.

Működnek a palicsi villafosztogatók

A téli hónapok alatt több lakatlanul hagyott palicsi villát kifosztottak. A lopásokat csak mostanában fedezték fel, amikor a villák tulajdonosai Palicsra érkeztek, hogy lakásaikat előkészítsék a szezonnra. Tegnap újabb villafosztogatást fedeztek fel. Bubenheimer Irén torzai lakos, aki októberben távozott el palicsi villájából, amelynek őrzését Hajdu János budárra bízta, tegnap Palicsra érkezett és megállapította, hogy ismeretlen tettesek minden ruhaneműt és értékesebb ingóságát elvittek lakásából. Feljelentést tett a rendőrségen, amely rövid nyomozás után megállapította, hogy a lopást a lakás őrzetével megbízott budár nővére, Hajdu Rozália követte el. A rendőrség letartóztatta a lopással vádolt leányt, majd annak barátnőjét, Takács Mária 27 éves palicsi leányt is őrizetbe vette.

Hajdu Rozália kihallgatásakor elmondta, hogy többször meglátogatta fivérét Hajdu Jánost és egy alkalommal sikerült megszereznie a villa kulcsát. Először egyedül tört be a villába, majd Takács Máriaival még háromszor ellátogattak a villába és onnan mindent magukkal vittek. A letartóztatottak tiz orgazdát neveztek meg, akiknél a lopott tárgyakat értékesítették. A rendőrség mind a tiz ember ellen eljárást indított. Hajdu Rozáliát beszállították a bíróság fogházába, Takács Máriaét pedig családi körülményeire való tekintettel ideiglenesen szabadlábrahelyezték.

ÉRTEKTŐZSDE ZARLATOK

Csütörtök, április 21

A dinár árfolyama. Budapest 9.89—10, Bécs 12.14—12.26, Prága 56.30—56.50, Berlin 7.31—7.35, London 215.

Zürich. Beograd 9, Páris 20.30, London 19.41, Newyork 514.80, Brüsszel 72.15, Milano 26.45, Madrid 40.25, Berlin 122.15, Bécs 3.73, Bukarest 3.07.

Liverpool. Buza: nyugodt május 5 sh 625, július 5 sh 4.50, október 5 sh 7.125.

Beográdi értéktőzsde. Devizák: Kinálat—kereslet dinárookban. London (egy font): 213.94—212.34, Páris (100 frank): 223.71—222.50, Newyork (100 dollár) 5648.01—5619.75, Genf (100 svájci frank) 1102.35—1097.35, Milánó (100 lira) 291.90—289.50, Prága (100 cs. k.) 167.97—167.11, Berlin (100 márka) 1348.07—1337.27, Brüsszel (100 belga) 794.04—790.10, Amsterdam (100 holland frt.) 2299.38—2288.02, Varsó 636.73—631.67. Állampapírok: 2 és fél százalékos ratna steta, prompt 212—211, 7 százalékos kölcsön 57—, 4 százalékos agrárkölcsön 28—, 7 százalékos Blair kölcsön —47, 1930 6 százalékos állami kölcsön 36.75—36.50—36, 7 százalékos Hip. Banka 51.75—51.00. Részvények: Narodna Banka 4650—4620.

Noviszádi terménytőzsde. Buza 78 kgos 2•• bácskai Szombor környéki 129—131, bánáti vrsaci paritásban 78 kgos 2% 128—130, 78 kgos 2% bácskai Noviszád környéki 130—132.50, középbácskai 130—132.50, bácskai tiszai 130—132.50, felsőbácskai 130—132.50, tiszai uszályrakomány 132.50—135, felsőbánáti 129—131. Arpa 63/64 kgos 140—145, 65/66 kgos 155—160. Zab 132.50—135. Tengeri bácskai gar. min. 96—98, Szombor környéki 97—99, bácskai fehér 109—111, bánáti gar. min. 96—98, szerémi gar. min. 96—98, Sid környéki 98—100. Beza-liszt bács. és bán. állomás nullás gg és g 240—250, 2-es 220—230, 5-ös 200—210, 6-os 180—185, 7-es 150—155, 8-as 92.50—97.50, buzakorpa 85—87.50, bab fehér, bácskai és szerémi 2 százalékos zsák mellköl 235—245, burgonya fehér szlovéniai 120—125, orosz korai szlovéniai 150—160, fehér szlovéniai 105—110.

Irányzat: Tengeri nyugodt, buza tartott, egyébként változatlan.

Forgalom: 58 vagon.

Mit várhatunk a dunai konferenciáktól és mit érhetünk el saját erőnkkel?

Irta: ORBÁN IGNÁC

Nemzeti vagyonunk értéke 560 milliárd dinár. Evi jövedelmünk 56 milliárd.

Bankjegyforgalmunk a nemzeti vagyon 1 százaléka, arany fedezetének értéke a nemzeti vagyon 3/10 százaléka,

mondj háromtized százalékára. Ezeknek az értékeknek az aránya a többi agrárállamokban is körülbelül ilyen. Ellenben a félannyi lakóssal bíró szegény,

Ausztria bankjegyforgalma éppen kétszerannyi, mint a mienk.

Mit regélnék ezek a számok? Először is azt, hogy

nálunk az átlagos jövedelem fejenként és naponként 10 dinár,

mondj tíz dinár. Minimális jövedelemnek is elég szerény volna. Átlagosnak nagyon is elégtelen.

Termelésünk értékét legalább a mai háromszorosára kellene emelni, hogy a minimális napi jövedelem 10 dinár legyen.

Iparosodás nélkül ezt elérni teljes lehetetlenség. Sem vámunióval, sem preferenciális vámokkal nem lehet 300 dináros buzaárat biztosítani, amikor Amerika és Oroszország már ma harmadáron tud búzát szállítani és a jövőben valószínűleg képes lesz még olcsóbban termelni.

Agrártermelésünk mennyiségét sem fokozhatjuk a mai háromszorosára,

mert már ma túltermelés van. És általában az a helyzet, hogy agrártermékekben a szükséglet az idők folyamán a kultúra emelkedésével nem fokozódik úgy, mint ipari termékekben, melyek tekintetében a kulturigények emelkedésének, egyáltalán nincs határa.

Régen más volt a helyzet, mert amíg a termelés eszközei kezdetlegesebbek voltak, az ipari államokban sem volt a termelésnek nagyobb értéke, mint az agrárállamokban. Az utolsó száz év alatt azonban a helyzet eltolódott. A mehanizált ipar évről évre többet tudott termelni és 1929-ben az ipari államok már tízszer annyit termeltek, mint az agrárállamok.

Nálunk csak a kulturigények nőnek, a termelés értékének emelkedése azonban iparosodás nélkül nem tud lépést tartani a kultúrával.

Ma nincs más megoldás, mint hogy mezőgazdasági frontunkat átcsoportosítsák és ipari állammá átalakuljunk. Ez az átalakulás kétségtelenül simábban menne egy dunai gazdasági együttműködés keretében. De ebben a keretben sem szabad elejteni az iparosodást, mint az új helyzet által követelt új gazdasági politika egyik főfeladatát. És a kérdés az, hogy várhatjuk-e az ipari nagyhatalmak irányu támogatását.

Már a londoni konferencia megmutatta, hogy a nagyhatalmak előtt nem az a cél lebeg, hogy az agrárállamok iparosodását megkönnyítsék.

Inkább valamiképpen magasabb árakat szeretnének az agrártermékek részére biztosítani. Nem szorul bővebb indoklásra, hogy

az élelmickek mesterséges drágítása nem egyetemes érdek és azért nem egészséges megoldás. De egyáltalán nem megoldás,

mert az élelmickek drágítása oly mértékben, hogy az az agrárállamok válságát orvosolja, egyenesen keresztülvihetetlen. Legfeljebb arra számíthatunk, hogy a dunai államok gazdasági együttműködése agrártermékeink részére nagyobb piacot biztosít. Ezenfelül

számíthatunk kisebb kölcsönökre, de nem az iparosodás céljaira,

hanem főleg azért, hogy az eladósodott államok ne jelentsék be nyíltan fizetési képtelenségüket és ne

dizskreditálják az imperialista világgazdasági politikát, melyhez az egész világ — az 1929-ben bekövetkezett új helyzetet fel nem ismerve — még mindig mereven ragaszkodik. Hogy ezek a kis kölcsönök csak pillanatnyilag hoznak némi enyhülést, de

a helyzetet nem orvosolják,

tapasztalatból jól tudjuk.

Nem sokat várhatunk tehát a dunai konferenciáktól és azért fel kell vetni a kérdést, hogy mit érhetünk el saját erőnkkel. Igaz, hogy kevés pénzünk van. A nemzeti vagyonnak csupán 1 százaléka, aranyfedezetét tekintve pedig csak 3/10 százaléka.

De nem az a legnagyobb baj, hogy kevés a pénzünk, hanem inkább az, hogy úgy áll előttünk a nemzeti vagyonnak ez a 3/10 százaléka, mint egy pogánykori aranybálvány, melynek oltárán áldozatot hoz az egész emberi társadalom

azok javára, akik ennek a kevés pénznek birtokában vannak. 1929-ig szükség volt az aranybálvány varázserejére, mert az elmúlt gazdasági korszak főfeladata, a többtermelés érdekében áldozatokat kellett követelni a társadalom minél szélesebb rétegeitől. De azóta az elérhető legnagyobb fogyasztó-képesség és legnagyobb fogyasztás a főfeladat és azért ma már nem csak nem kell, hanem nem is szabad senkitől akár a legcsékélyebb áldozatot is követelni. Ennélfogva

meg kell törni az aranybálvány varázserejét és le kell szállítani jelentőségét arra az értékre, melyet a nemzeti vagyon egész értékéhez viszonyítva képvisel.

A városi telkek, konyhakertek, szőlők, gyümölcsösök, szántóföldek, legelők, erdők, bányák éppen oly szerepre vannak hivatva, mint az arany, ezüst vagy bármely része a nemzeti vagyonnak. Maga

a pénz pedig csak mértéke a nemzeti vagyon bármely részének,

mint a kilogramm a sullynak, a liter a köbtartalomnak és így tovább. Nincs több búzánk, ha több súlymérlegünk van és nem vagyunk gazdagabbak, ha több értékmérő pénzünk van. Csupán az a fontos, hogy az az érték, melyet a pénz az arany értékéhez viszonyítva meghatároz, tényleg a birtokában legyen annak, akinek a pénz a kezében van.

Ha például A-nak a földbirtoka megér 1 millió dinárt és a nemzeti bank ennek a földbirtoknak vételára fejében kibocsát 1 millió dinárnyi bankjegyet és azt A-nak, mint eladónak átadja és garantálja, hogy 1 millió dinárnyi bankjegy ellenében bárki bármikor megveheti ezt a földbirtokot a nemzeti banktól: akkor ez az 1 milliónyi bankjegy éppen annyit ér mint 90.000 svájci aranyfrank. Sőt többet ér, mert a svájci frank is meginoghat, amint meginogott az angol font, de a földbirtok, földbirtok marad mindig.

Csak földrengés ingathatja meg.

Jól ismerjük az ellenvetéseket,

az aranybálvány főpapjainak fölényes kézlegyintéseit, hogy volt már földvaluta, hogy a jelzálogkötvényeknek háromszoros biztosítékuk van és mégis infláció következett be.

De kérdezzük, volt már olyan földvaluta, vagy jelzálogkötvény, melynek tulajdonosa bármikor megfelelő értékű földet kiválaszthatott magának és birtokba vehetett?

Mert erről van szó. Nevezetesen a mi elgondolásunk szerint az

ipari termelésre elsősorban azoknak a földbirtokosoknak kell áttérniük, akik mint agrártermelők

akár földjük gyengébb minőségénél, akár adósságaik súlyos terhe miatt, akár más okból

nem versenyzések. Ezek ajánlják fel földbirtokaikat a jegybanknak.

A jegybank pedig az előzetesen megfektetendő telekértékkataszterben megállapított értéknek megfelelő összegért vegye az ingatlant birtokába. Ily módon

mindaddig emelkedni fog a bankjegyforgalom, amíg a magántulajdonban maradó birtokokon a gazdálkodás már rentábilissá válik.

A régi földbirtokosok pedig, akik önállóan vagy egyesülve ipari vállalatokat létesítenek, saját tőkéiket ruháznak be és ha kalkulációjuk nem is válik be 100 százalékos, nem mehetnek tönkre mint a régi rendszerben, melyben az ipari vállalatok terhes bankkölcsönökkel dolgoznak és mihelyt a vállalat jövedelme a kamatterhek alatt marad, az egész vállalat a bank kezébe kerül.

Külföldi kifizetésre természetesen megmaradna fedezet gyanánt az arany és a külföldi valuta.

Az egységes pénz stabilitását biztosítaná egyfelől a 100 százalékos földfedezet, melyre az ország minden állampolgára igényt tarthatna; másfelől az aranyfedezet és szükség esetén a devizaforgalom oly korlátozása, mely a külföldi fizetési mérleg egyensúlyát feltétlenül biztosítaná.

A kérdés részletes kifejtése túllépné egy közlemény kereteit, azonban rá kell mégis mutatnunk arra, hogy

pénzügyileg függetlenítvén magunkat a külföldtől, leszállíthatnánk a jegybank kamatlábát a minimumra

és hogy ugyanilyen alacsony kamatozásnak megfelelő haszonbérért bocsáthatná át a jegybank földbirtokait a községeknek közlegelő céljaira. És még mindig jó üzletet csinálna a jegybank, mert ha csak az osztrák jegybank forgalmát érnék el, ezt a minimális kamatot négyszerannyi értékű bankjegy, illetve földbirtok után kapná.

Erősen hangsúlyoznunk kell azonban, hogy a nemzeti neokapitalizmus gazdasági rendszerét nem a kettős valutával kell bevezetni, hanem a köztermelés racionalizálásával.

Ez az első lépés, hogy legyen elég munka és mert a földvaluta bevezetésének sikere is megköveteli, hogy a telekértékkataszter a köztermelés racionalizálása keretében fektessék le, mert

így lehet biztosítani, hogy a telekértékkataszter jó legyen.

Mind ezt a dunai konferenciáktól hiába várjuk. Ellenben saját erőnkkel akár önállóan, akár a dunai államok szövetsége keretében könnyen megvalósíthatjuk.

Kilenc éves hegedűművész. Goluboff Grisa, a kilenc éves hegedűművész, aki Berlinben nagy sikerrel hangversenyzett.

Greta Garbó, a nők és a szeszélyek Kreuger életében

Uj, érdekes lelki rejtélyről beszél a halott gyufakirály volt titkára

A svéd kormány által kiküldött bizottság, amely a Kreuger konzern üzleteit felülvizsgálja. Balról jobbra: Browaldh igazgató, Nothin vezérigazgató, Wallenberg bankigazgató és Fehr professzor.

Budapestről jelentik: Hjalmar Sodblud, a Kreuger konzern revizora azok közé tartozik, akik egészen közeli, bizalmas érintkezést tartottak fenn Ivar Kreugerrel. Évekig titkára volt és hat évvel ezelőtt nevezték ki igazgatónak, azóta végigjárta Európát, Ázsiát, Amerikát, mindenütt a Kreuger cég ügyeit vizsgálta. A budapesti bankvilág egyik vezető tagjának vendége volt Budapesten Sodblud, akin keresztül próbáltunk közelebb hatolni a rejtelmes Kreugerhez, akit éveken keresztül kísért a világ esodálata, egy látszott zseniális karrierje felfelé, egyre csak felfelé mehet — akit külföldi kereskedelmi iskolai tankönyvek az üzleti élelmesség című fejezeténél példaképpen állítottak — hamisan könyvelt, megbízható kötvénytartalékait maga nyomatta és megkárosított néhány százezer embert. Székhámas volt, csak nagyon-nagyon csinálta. Ki volt ez az ember?

Sodblud azt mondja, hogy Kreugert igazán csak a családja ismeri. Az apja, az ös cse, a huga, meg a hugának a gyerekei. Oly vagyona volt és olyan jövedelme, hogy unokaöcceseinek és a többi rokongyerekeknek legfantasztikusabb álmát is kielégíthette. Imádták a gyerekeket: a más gyerekeit.

Nem akart megnősülni, mert volt valami régi ifjúkori szerelme, aki nem lehetett az övé.

Néha beszélt róla és ilyenkor a nagy Kreuger, a kíméletlen üzletember romantikus hajlamu álmódzó lett. Ezekben a percekben magába roskadtan tépelődött: miért és minek törí magát?...

Szeretett bolond dolgokat csinálni, hatalmas szálórós autóival úgy száguldott, hogy a többi benne ülő utolsó óráját érezte közeledni. Repülőgépen utazott vagy hajón és csak ha nagyon kellett, ült vonatra, nem volt neki elég gyors és kényelmes. Egyáltalában szerszámban és emberben nagyon megbecsülte a gyorsaságot: a felfogásbeli gyorsaságot is.

Milyen volt a viszonya a nőkhöz? Ezrével kapta a kérő és ajánlkozó leveleket, mindegyikre válaszoltatott, külön titkár intézte ezeket az ügyeit. Azokban a városokban, ahol gyakrabban tartózkodott, saját lakást tartott fenn és csaknem mindenütt volt még egy lakása valaki más számára. Mind-

egyik városban valaki más várta és ezzel a dolog el volt intézve. Kreuger nem udvarolt senkinek, estélyekre csak akkor ment,

Hatalmas kiállítás, szenzációs kedvezmények, olcsó árak és változatos szórakozások várják a budapesti nemzetközi vásár látogatóit

Most, hogy mindössze egy hónap választ el bennünket a budapesti nemzetközi vásár megnyitásától és a városliget rügyező fái között már épülnek a színes pavilonok, elismeréssel és örömmel állapíthatjuk meg a májusi budapesti vásár az idén szebb és tartalmasabb lesz, mint valaha. Amikor a lípesei, bécsi és prágai vásár minden tiszteletreméltó erőfeszítés mellett is bizonyos területeken a kényszerű összezsugorodás képét mutatta, a budapesti nemzetközi vásár rendezősege sikeresen meg tudott küzdeni a nehéz viszonyokkal és olyan lendülettel szervezte meg a belföldi és külföldi érdeklőségek felvonulását, hogy az idei vásár külső képe és a kiállításra kerülő anyag gazdagsága máris félsikernek könyvelhető.

A legutóbbi napokban befutott tömeges jelentkezés új pavilonok emelését és újabb területeknek bekapcsolását tette szükségessé. Az egyes gyáripari, kisipari, agráripari szakmáknak az utóbbi évek budapesti vásáraitól jól ismert és joggal népszerűvé vált kiállításait nem is soroljuk fel egyenként, de szükségesnek tartjuk kiemelni az építészeti csoportot, mely a modern racionális és higiénikus építkezés új vívmányait fogja bemutatni, továbbá a textil-szakma, különösen impozáns felvonulását, a vas- és gépipar, a rádiókereskedelem és az egész villamosipar gazdagabbnál gazdagabb pavilonjait.

De nemcsak a vásár programja és tartalma, hanem a látogatók számára biztosított rendkívüli és minden eddigieket felülmúló kedvezmények is megokolják azt a nagyarányú érdeklődést, mely különösen a szomszédállamokból máris mutatkozik a budapesti nemzetközi vásár iránt. A vásárigazolvány, melynek árusítását már megkezdték, olyan kedvezményeket, szórakozásokat és kényelmességeket biztosít a májusi

ha üzleti érdeke kívánta és a nőekkel szemben még tartózkodóbb és bizalmatlanabb volt, mint a férfiakkal.

Egyetlen nőt becsült sokra: Greta Garbot. A környezetének sokszor mondta, úgy érzi, vane gy igazi jó barátja Amerikában és ez Greta Garbo. Kreuger volt Greta Garbo üzleti tanácsadója is.

A gyufakirály öngyilkossága után Garbo kijelentette, hogy olyan papírokba fektette vagyonát, amilyent Kreuger ajánlott, de gyufarészvényhez alig van köze!...

Barátok voltak.

Se zsugori nem volt, se költséző. Anynyit dolgozott, hogy nem ért rá költsézőni. Előfordult, hogy egynap valamilyen célra óriási összegeket adott ki, viszont hónapok teltek el és

a saját céljaira fordított összeg nem haladta meg akármelyik kisebb tisztviselő jövedelmét.

Munkatársait nagyszerűen fizette és szerette, ha igazgatói nagy házat vezetnek és reprezentálják a Kreuger és Toll céget.

Paul Toll, a régi társ már jóideje nem játszott komoly szerepet a vállalat életében, családja ugyan nem volt olyan gazdag, mint Kreugeré, de idejében tuladott a gyufarészvényeken és Kreuger gunyosan szokta volt mondani:

— Tollék megelégedtek a esirke lábával és nézik, hogyan eszem én meg a többi.

Most talán fordítva lesz...

Ezeket mondta Hjalmar Sodblud, aki persze még most csak lelkesedéssel tud megemlékezni a nagy Kreugerről, akinek mindenét köszönheti...

budapesti nemzetközi vásár látogatóinak, amilyenekkel még egy nemzetközi vásár sem lepte meg a vendégeit. A szokásos utazási kedvezményeket ujak tetézik. A külföldi közönség részére a már ismerteken felül még külön utazási kedvezmény is áll rendelkezésre. Háromszor utazhatnak olcsón Budapestről a magyar vidékre. Díjtalan vagy féláru képtári és muzeum látogatások, gyógykezelési és szórakozási kedvezmények, olcsó ellátás és kezelés, kilenc elsőrangú budapesti szanatoriumban és gyógyfürdőben, 25—40 százalékos színházi jegyek (Opera, Nemzeti Színház, Kamara Színház, kabaretek, orfeumok), 25 százalékos mozijegyek a magyar főváros legelőkelőbb mozgósínházaiban, hasonló kedvezmények díszhangversenyekre, Dunaünnepélyvel kapcsolatos sétahajózásra mindmennyi kedvezmény, amely a vásárigazolvány alapján áll rendelkezésre. A vásárigazolvány csaknem ingyenes belépésre jogosít az Angolparkba és a Margitszigetre.

A legérdekesebb ujitások közé tartozik az a népszerű egészségügyi előadásorozat, melyet az Országos Közegészségügyi Egyesület rendez és amelynek keretében Magyar ország legkiválóbb orvostanári tartanak népszerű előadásokat a mindenkit érdeklő egészségügyi kérdésekről és a betegségek modern gyógy módjáról.

Az előadó orvostanárok az előadás után szemináriumszerű megbeszéléseken felvilágosításokat adnak a hozzájuk intézett kérdésekre is. Ennek a rendkívüli tanulságos és hasznos előadásorozatnak részletes programját lapunk egyik legközelebbi számában közöljük.

E rövid áttekintésben a május 7—16. között megtartandó budapesti nemzetközi vásár programjának csak a fontosabb pontjait ismertetjük. Lesz még alkalmunk a töb-

biről is megemlékezni. Most még csak két fontos tudnivalót közlünk azt, hogy a pengő vásárlóereje Magyarországon az utóbbi időben örvendetesen megnövekedett és a külföldi látogató már ezért is jó jár, ha ezuttal minél hosszabb időt tölt Magyarországon. A másik különleges meglepetése a budapesti vásárnak a rádióüzenet közvetítés. A vásár minden kiállítója és látogatója személyesen mondhatja a mikrofonba üzeneteit üzletbarátainak és otthonmaradt hozzátartozóinak. Egy félperces üzenet díja csak 1.50 pengő, de természetesen, hogy aki akar tovább is beszélhet — ámbár egy fél perc alatt 40 szót lehet elmondani.

Ljubljánából szállítottak Szuboticára egy csavargót, aki arculütötte a rendőrt

A tárgyaláson a bíróság egy hónapra ítélte a vádlottat

A szuboticiai törvényszék tegnap tárgyalta Repe Antun 35 éves ljubljánai illető ségű csavargó ügyét, akit hatóságserítéssel vádol az ügyészség. Repe a vád szerint 1928. februárjában Szuboticán tartózkodott és a Bárány szálló portásánál az egyik helybeli futbalcsapat tagjainak holléte iránt érdeklődött. Az egyik detektív gyanusnak találta az ismeretlen viselkedését és igazolni akarta Repe Antunt, miután pedig annak nem voltak igazoló okmányai, előállította a rendőrségen. Az ügyeletes rendőrbiztos meg akarta motozni a gyanús embert, aki közben teljes erővel úgy arcul ütötte a rendőrt, hogy az elesett. Emiatt indult eljárás Repe Antun ellen, akit a tegnapi tárgyalásra a ljubljánai fogházból szállítottak Szuboticára, miután fogházbüntetését tölti jelenleg Ljubljánában.

A főtárgyaláson a vádlott azzal védekezett, hogy a kérdéses napon teljesen részeg volt és semmire sem tud visszaemlékezni. A tanúk kihallgatása után a bíróság büntetésnek mondta ki a vádban Repe Antunt és egyhavi fogházbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen egy az államügyész, mint a vádlott felbezárását jelentett be.

Négylábu kacsa csodájára járnak az emberek Csantavíren

Csantavírről jelenlik: Veréb Lajos csantavíri gazdálkodó felesége szokásához híven ez évben is keltetett kacskákat. Egyik kacsaanya alatt kedden keltek ki a sárgapihés állatkák és Veréb Lajosné már kora reggel ott forgolódott a kis „ujszülöttek” körül, hogy világrajövetelüket ellenőrizze és segítsen nekik a tojásokból előbujni. Már vagy négy öt kiskacsa csipogott a fészek körül, amikor

az asszony egy különös kiskacsára lett figyelmes. Kezébe vette a kis jószágot és akkor megdöbbenve vette észre, hogy annak nem két, hanem négy lába van.

A négylábu kacsa egyébként vig és egészséges, ugyanolyan mohósággal táplálkozik mint többi testvérei. Első pár lába normális és ezek mögött nőtt ki a másik pár, amely valamivel rövidebb, mint az első. A két hátsó láb megegyezik az elsővel és az ujjak is megvannak rajta. A négylábu kiskacsa menés közben első két lábára lép, míg a hátsó lábával támaszkodik.

A rendkívüli kacsa híre a látogatók egész tömegét vonzotta Verébék házához, ahol az érdeklődők egymás kezébe adják a kilincset.

— A „Kolo Szrpszkij Szesztara” folyó hó 23-án (Lázár szombatján) vidám gyermekdelutánt rendez műsorral és tánccal a Tiszti Otthonban. Kezdeté fél 4 órakor. Belpólyegyek felnőttek számára 5 dinár, gyermekek számára 2 dinár. A rendezőség kéri a szülőket, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg gyermekeikkel.

Hírek

1932

Április

22

PÉNTEK

Ünnepélyes fogadtatásban részesítik Szuboticán a becskerekai műkedvelőket. A becskerekai magyar közművelődési egyesület műkedvelő gárdája, mint már jelentettük, április 24-kén szombaton Szuboticán vendégzerepel és László Aladár „A becsületes megtaláló” című vígjátékát hozza színre a Nép kör színpadán. Az előadást rendező Nép kör vezetősége minden előkészületet megtett az előadás sikerének biztosítására. A kitűnő becskerekai műkedvelőket Nojsek Géza elnök vezetésével a Nép kör tagjai fogadják majd ünnepélyesen a szuboticiai vasúti állomáson.

— Áramszünet Noviszádon. E hó 24-én reggel 5 órától délután 13 óráig a Veliki Liman, Adamovics telep II. és a Noviszádhöz kapcsolt falvak áramszolgáltatását kikapcsolják.

— Kirándulás a Fruska Gorába. A noviszádi Grafikusok e hó 24-én vasárnap, a Fruska Gora két kies pontjára, a beocsini Manasztirhoz és onnan Oszvoljére társaskirándulást rendeznek. Találkozás a noviszádi vasútállomáson, a reggel 6 óra 35 perckor induló sétavonatnál. Vendégeket szívesen látnak.

— A Magyar Közművelődési Egyesület műkedvelői gárdája ez év április 24-én Szuboticán a Nép kör helyiségében műkedvelői színelőadást tart, mely alkalommal színre kerül László Aladár: A becsületes megtaláló című vígjátéka, melyben a főbb szerepeket játsszák: Kálmánné Engel Maca, Marton Juci, Nyárai Rezső, Fischer Károly és a műkedvelői gárdának még számos nő és férfi tagja. A színi előadás jelentékeny esemény számba megy a Nép kör életében, hol az előkészítő munkálatokat dr. Nagy Ödön intézte a szép ügy iránt érzett megértő odaadással.

— Örültségi rohamában fürdeni ment a csatornába és vízbefulladt egy nadálji fiatalember. Szerdán délután Sztefanov Bora nadálji fiatalember különös módon követett el öngyilkosságot. Sztefanov valószínűleg örültségi rohamában a csatornapartra ment, ahol ledobta magáról ruháját és a vízbe vetette magát. A fiatalember egyideig uszott a víz színén, azonban rövidesen elmerült és többé nem tűnt fel. A járőrelők közül többen észrevették a korai fürdőzőt és szemtanúi voltak, amikor a fiatalember a víz alá merült. Az esetről azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, amely rövidesen megjelent a helyszínen és megtette a szükséges intézkedéseket Sztefanov felkutatására. A fiatalembert sikerült is megtalálni, ekkorra azonban már halott volt.

A főkapitány sértegetéséért pénzbüntetésre ítélték egy sztáranizsai vendéglőst. A szuboticiai törvényszék tegnap délelőtt tárgyalta Adam Zoltán és Mészáros István sztáranizsai vendéglősök ügyét, akiket azzal vádolt az ügyészség, hogy sértő kijelentéseket tettek Radosevics volt sztáranizsai rendőrkapitányra. A tárgyaláson a vádlottak mindent tagadtak, Zalec Mirko pénzügyőr azonban Adam ellen, Wachtler Mihály mechanikus pedig Mészáros ellen vallott. A bíróság nem vette figyelembe Wachtler vallomását, mert haragosa a vádlottnak és így bizonyítékok hiányában felmentette Mészárosot, Adam Zoltánt pedig ezer dinár pénzbüntetésre ítélte.

— A Meinl Gyula R. T. noviszádi fiókjában f. hó 23-án, szombaton ingyenes Maltin cacao kostolót rendez. A Meinl Maltin cacao nagy táperezénél, könnyű emészthetőségénél és kellemes ízénél fogva, különösen vészeségényeknek, gyomorbaajosoknak és emésztési zavarokkal küzdőknek szinte nélkülözhetetlen tápszert. A főzés alkalmával vendégül szívesen látnak bárkit is és vételkényszer nélkül mindenki megízlelheti a hírneves Meinl Maltin cacao-t.

— Kottler Herminát átkísérték a pozsareváci női fegyházba büntetése kitöltésére. Megirta a Reggeli Újság, hogy Kottler Hermina, a noviszádi postaigazgatóság volt tisztviselőnéje, aki két évvel ezelőtt nagyobb összeget sikkasztott a postaigazgatóságtól, büntetése kitöltése elől megszökött és Szremszkamitrovica környékén az egyik csöszkunyhóban étlen-szomjan két hetet töltött. Itt akadtak rá felholt állapotban és beszállították a noviszádi állami kórházba, ahol most gyógyult fel. Kottler Herminát tegnap átkísérték a pozsareváci női fegyházba, ahol két évi börtönbüntetését fogja kitölteni.

A berlini rendőrség szétoszlattja a nemzeti szocialista párt felszerelési raktárai előtt gyülekező „náci”-kat.

— Székelési zavarok, bélgörcs, puffadás, gyomorszárdulás, izgalmi állapotok, szív-idegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullet esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz a gyomor és bélcsatorna tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyeb-
bülést szerez. Gyógyszertárakban, drogériák-
ban és fűszerüzletekben kapható.

TOPOLAI HIREK

Hatala Béla hasonnevű kislának játék közben a huszdaráló elkapta bal kezefejét és a mutató és kö-
zépű ujjszerű részét összezúzta. Állapota javuló-
félben van. — Pajkos gyerekek kedden özv. Vadási
Ferencné udvarán szalmát hordtak össze s meggyuj-
tották. A tűz nagyobb kárt nem tett, mert a tűz-
oltók még idejében megérkeztek és eloltották. —
Heiduschka Janka csantaviri rőfőskereskedőnőt, aki
Engelsmann Imre kereskedőt egy tárgyalás alkalmá-
val megrágalmazta, a járásbíróóság 1.300 dinár pénz-
büntetésre, nem fizetésesétén 30 napi elzárásra
ítélte, azonban az ítélet végrehajtását egy évről
felfüggesztette. — Horváth Dezső molgumariasi hen-
tesmester kedden lovagolva igyekezett a topolai
piacra, hogy a mént bemutassa. A piacon a ló
ledobta magáról Horváthot, aki súlyosabb sérü-
léseket szenvedett. Állapota nem ad aggodalom-
ra okot.

KULAI HIREK

A képviselőtestület határozata értelmében Ku-
lán is felállítják a munkástörszédet, amely földmü-
kások és szakmunkások elhelyezését fogja eszkö-
zölni. — A községi kuluk a báni kuluk egyhar-
mada lesz. A kulai születésű Baics Iszo zene-
szerző emléket megörökítő emléktáblára 1000 di-
nárt szavazott meg a képviselőtestület. Az emlék-
táblát május 8-án leplezik le. — A két hid kö-
zötti területet a csatornatársaság a község rendel-
kezésére bocsájtotta, amely nyárfákat fog ide ült-
etni és így néhány év múlva Kulán is szép park
lesz.

VRBASZI HIREK

Miután a pasicevoei állomás a nagy teher-
forgalomra való tekintettel kiesniek bizonyult, a
szuboticiai vasutigazgatóság elhatározta, hogy a pá-
lyaúdvart megnagyobbítja. A munkálatokat már meg-
kezdtek. — A kulai járási pékmesterek a napok-
ban a vrbaszi ipartestületben Metzger Henrik el-
nökölete alatt ülést tartottak, amelyen elhatározták,
hogy a pékmesterek érdekeinek megvédése cél-
jából szélesebb alapon szervezkednek.

— **Fűzőket, melltartókat méret szerint lego-
lesőbban készit: Fischer és Fia, Novi-
szád.**

— **Kényszeregyezés Szentán.** A szuboticiai tör-
vényszék elrendelte a kényszeregyezséget Rosen-
feld Ottó szentai mechanikus ellen. Rosenfeld pa-
szivái 65.000, aktívái pedig 43.000 dinárt tesznek
ki. Rosenfeld 40 százalékos kvótát ajánlott fel.
Egyeztető bíró Tásziés Alekszandar törvénytörvény-
bíró, vagyonfelügyelő dr. Bodnár Sándor szentai
ügyvéd. Határidők: május 21 és május 28.

— **Megindult a személyhajóközlekedés Sztári
és Novibecsej között.** A Mirosláv nevű személy-
szállító gőzös Sztári és Novibecsej között meg-
kezdte a közlekedést. A gőzös Sztáribecsejéről 4,
8.05, 13.35, 16.35, és 20.15 órákor indul, míg No-
vibecsejéről 1.30, 5.30, 9.40, 12.25, 15 és 18.30 órákor
A hajó teherszállítást és vontatást is vállal.

— **A Sztáribecseji Népkör közgyűlése.** A sztári-
becseji Népkör május 8-án délután 4 órákor tart-
ja meg idei évi rendes közgyűlését.

— **„Hunyadi János” keserűviz a leg-
megbízhatóbb és legideálisabb hashajtószér,
kapható mindenütt.**

**Két első, hét másodosztályu bajnoki mérkőzés a
noviszádi alszövetség vasárnapi programja**

Noviszádon Makhabí—NAK, Sabácon Mácsva—Rádnicski mérkőzés

Eredetileg mult vasárnap lett volna az első osz-
tályban az utolsó idej bajnoki mérkőzés. A sors
azonban másként határozott még pedig, úgy, hogy
jelen pillanatban nem kevesebb mint öt bajnoki
mérkőzés vár még lejátszásra az első osztályban,
minthogy a kisorsolt mérkőzéseket a rossz időjárás
miatt el kellett halasztani.

Vasárnap két ilyen elhalasztott elsőosztályu
mérkőzés lesz. Noviszádon a Makhabinak eredeti-
leg február 14-én kellett volna játszania a NAK-al,
de a rossz időjárás miatt csak vasárnap kerül a
sor a két csapat találkozására. Ugyancsak február
14-ről maradt el a Mácsva Rádnicski mérkőzés is.
Sabác környékén most a Száva vizállása árvíz-
veszedelemmel fenyeget, de remélhető, hogy vasár-
napig apadás következik be és a mérkőzés lejá-
tszása elé nem gördül akadály.

A második osztályban Noviszádon két mérkőzés
lesz vasárnap. Ebben a csoportban meglehetősen von-
tatottan halad a bajnokság, a noviszádi Rapid
és a petrováci Szlovácsi például mindössze ta-
vaszi mérkőzéseiket játsszák vasárnap. A noviszádi

vasutasok a Postásokkal mérkőznek és a „koron-
száknak” találkozása mindig érdekes és kemény
küzdelmet jelent. A Vasutasok is meglehetősen el-
maradtak a bajnoki küzdelmekben, eddig mind-
össze két mérkőzést játszottak tavasszal. A PAK-
nak viszont ez lesz az utolsóelőtti bajnoki mér-
kőzése.

A második csoportban a Temerini TC a novi-
szádi Trgovacskit fogadja. Temerin mindössze egy
bajnokit játszott tavasszal, a Trgovacskit kettőt,
Koviljon a Sajkás a noviszádi Graficsárral mér-
kőzik, ha addig pályájáról a víz eltakarodik. A
Sajkás is csak egy bajnokit játszott eddig az
időn, a Graficsárnak ez lesz a harmadik.

A harmadik csoportban a petrovaradini Gra-
djanszki küzdelem nélkül jut két pontozás a rumai
Spárta lemondása folytán. Karlovein a Sztrazsi-
lovo a petrovaradini Hajdukkal mérkőzik. Vrdni-
ken a Rudár—Rumai Rádnicski, Lacsarakon a La-
csaracski S. C.—Zanatlija, Mitrovicán az MSK—
Trgovacski, Bjelinán a Zora—Sabáci Rádnicski mér-
kőzéseket játsszák vasárnap.

**Honap estig lehet pályázni
a Reggeli Ujság tipp-versenyén**

A Reggeli Ujság szuboticiai szerkesztőségébe
naponként tömegesen érkeznek tippelvények. A
tippelvények között vannak olyanok, amelyeket bi-
zonyos sportszakértelemmel, számítással állítottak
össze és küldtek be, de sok olyan is van, amelyen
a leghetetlenebb pontszámok és gólarányok van-
nak.

A Reggeli Ujság tippversenye szombaton este
ér véget és így még ma és holnap lehet beküldeni
tippelvényeket lapunk szuboticiai szerkesztőségébe. A
verseny győztese, mint már jelentettük, kétszáz
dinár készpénzjutalmat kap, míg a második he-
lyezett száz dinárt. A harmadik, negyedik és ötödik
díj nyertesei a Reggeli Ujságot negyedéig ingyen,
egy értékes könyvet, illetve két páholyjegyet kap-
nak valamelyik ligamérkőzésre.

TIPPSZELVÉNY	
A kvalifikációs mérkőzések végleges állását így tippeltem:	
1. — — — — pont. — — gólarány — —	
2. — — — — pont. — — gólarány — —	
3. — — — — pont. — — gólarány — —	
4. — — — — pont. — — gólarány — —	
Név és lakás: — — — — —	

Vasárnap délután mind a három sztáribecseji
csapat játszani fog. A Gradjanszki Apatinban a
Tri Zvezde vendége lesz, a Rádnicski Molon baj-
noki mérkőzést játszik, az S. K. Molac-cal. A vá-
sártéri pályán vasárnap délután kettőkor a Gra-
gyanszki b. a Jadran b. csapatával játszik, há-
romnegyed négykor pedig a Jadran bajnoki mér-
kőzést játszik a bácskogradistei AK csapatával.

Bírókúldések a szubotici alszövetség területén.
A szubotici alszövetség bírókúldő bizottsága a
vasárnapi mérkőzésekre a következő bírókat dele-
gálta: Postás—Hajduk: Priboj, Rádnicski—Konkor-
dia: Cvetkovics, TANK—Mechanicsár: Szencsics, ku-
lai Rádnicski—Turjaji Rádnicski: Danis, Cervenka
—Kulai Hajduk: Kujundzics A., Feketics—Szekics;
Percsics, Molac—Becsei Rádnicski: Peics, CsAK
—Granicár: Neverkla, Jadran—Bácskogradistei AK
Molnár, Dulcisz—Szubotici Zsak: Sefcsics.

**Szubotici Kereskedelmi akadémia—Gimnázium
válogatott 3:0 (0:0).** A két válogatott érdekes mér-
kőzést játszott, amelyet a kereskedelmisták jobb
csatársoruk révén nyertek meg.

A NAK kerékpáros szakosztálya a TTC meg-
hívására vasárnap d. e. 9 órákor indulva Temer-
rinbe látogat. A kerékpáros szakosztály ezzel meg-
kezdte az első propaganda útját. A kerékpárosok
több bemutatót tartanak. Pavlik János, az or-
szágos bajnok itt mutatja be először mint műke-
rékpáros tudását. A mérkőzés után Fojt szakszerű
előadást fog tartani. Temerinben már nagy ér-
deklődés előzi meg a kerékpárosok megjelenését.
A délelőtt elfoglalt tagok d. u. 1 órákor indulnak.
Mindkét csoport a templomudvarban találkozik.

Ujraalakult a bácskogradistei Sport klub. —
Dzsendsics Szimo községi főjegyző elnöksége mellett
az önkéntes tűzoltó testület sportszakosztálya ujra
alakult s a következő tisztikart választotta: elnök
Dzsendsics Szimo főjegyző, alelnök Kretar Jakab
gyógyszerész, jegyző Vujcsin Sztévan kereskedő
és Majjinszki Szimo joghallgató, pénztáros Kele-
men György Dezső tanító és Becker Henrik ker-
reskedő, tréner dr. Kiss Imre orvos és Bördör
Mihály segédjegyző, háznagy Szép Lajos nyug.
állomásfőnök. Kapunyitásra vasárnap délután a sz-
bobráni Rádnicskit látta vendégül barátságos mér-
kőzésre, amely 3:2 (0:1) arányban végződött a
Rádnicski javára.

A szubotici alszövetség intéző- és fegyelmi-
bizottságának ülése. A szubotici alszövetség fe-
gyelmi- és intézőbizottsága szerdán este tartotta
rendes heti ülését. A fegyelmi bizottság ülésén há-
rom játékos 2—2 heti játéktalálommal büntették
meg sportszerűtlen magatartásuk miatt. Ezek a
játékosok Szalai (Postás), Radenovics (Borac) és
Jankovics (Postás). Az intézőbizottság előtt ez-
uttal csak kisebb ügyek és játékgizolások szere-
peltek.

— A Sibslity büffében (Szubotica) min-
den nap friss tejtermékek kaphatók.

ODEON, apr. 22—24

Lawrence Tibbett és Lupe Velez

szencziós filmje: KUBAI SZERELMI DAL (Rumba)
A szerelem és a dal filmje! Rendezte: W. S. von Oyke

Megkezdődik a másodosztályú csapatok bajnoksága Becskerekken

Becskerekéről jelentik: Már a múlt vasárnapra másodosztályú mérkőzést sorsolt ki az alszövetség, de mivel az elhalasztott liga selejtező mérkőzések lejátszására nem volt más terminus, az alszövetség intézőbizottsága elhalasztotta a kisorsolt Schwaebische ZSK és Vojvodina—Radnicski másodosztályú mérkőzést és elrendelte az Obilics—Delija ligaselejtező mérkőzés lejátszását. Vasárnap azonban megindul a másodosztályú csapatok bajnoksága. A tavaszi szezon első vasárnapján a Schwaebische a Radnicski ellen játszik, míg a Vojvodina a Jedinsztvo ellen veszi fel a küzdelmet. A mérkőzések eredményét még hozzávetőlegesen sem lehet találgatni, mert a csapatok a tél folyamán csak nagyon kevés, vagy egyáltalán egy mérkőzést sem játszottak s így jelenlegi formájukról nincs semmi hír. A mérkőzések előtt ugyanazon csapatok tartalékai mérkőznek.

A tabella állása különben a következő:

1. Schwaebische	4	3	0	1	10:7	6
2. Zs. S. K.	4	2	1	1	13:11	5
3. Vojvodina	4	1	2	1	10:10	4
4. Radnicski	4	1	1	2	6:9	2
5. Jedinsztvo	4	1	1	2	7:9	2

—0—

Odzsacin játszik vasárnap a VSC. Vasárnap a VSC csapatai Odzsacin játszó esedékes Scherer serlegmérkőzésüket. Tekintve, hogy mind a két csapat jó formában van erős és érdekes küzdelemre van kilátás. A Dulcis a szuboticaí Zsak csapatát látja vendégül. Mult vasárnap a mérkőzést a felzött pálya miatt nem tudták megtartani.

A noviszádi Jadran felkéri játékosait, hogy ma este a szakosztályi ülésen okvetlen jelenjenek meg. A csapat a Radnicski I. b. együttesével játszik tréningmérkőzést. — Intéző.

MOZAIK

Kubai szerelmes dal

Lawrence Tibbeth új hangosfilmje a noviszádi Odeonban

A noviszádi Odeon tonkino tegnap mutatta be a sajtó részére Lawrence Tibbet legújabb hangosfilmjét, amelynek cselekménye Kuba szigetén játszódik le. Kedves és romantikus szerelmi történet az, amelynek keretében a film cselekménye leperreg. Lawrence Tibbeth mint mindenkor, most is nagy szerüen énekel és jól megjátsza szerepét. Partnere Lupe Velez a déli lányok minden temperamentumát viszi bele szerepébe s nagyszerü tüzzel mutatja be a kubai táncokat.

A kitünö új filmet egy Jugoszláv kulturfilm előzi meg. Az új műsort ma mutatja be az Odeon.

—0—

Lifka mozi:

A szemérmes Casanova

Kacagató amerikai tonburleszk kerül színre a Lifka mozi műsorán. A darab főhőse Buster Keaton. Aki ismeri a játékát és a nevét, az teljes biztonssággal válthatja meg a jegyét. Ötleiben nincs hiány, a plakátragasztóból milliomos lánynak lesz a vőlegénye Buster Keaton, de amíg eljut odaig, végignevetjük az utját.

Az amerikai rendezés erőteljesebben hangsúlyozza ki a helyzetkomikumot, ami előttünk kissé szokatlan jelenetek fotográfálásánál tűnik fel. Mentésigül szolgál a bohózat jószándéka és így szívesen fogadjuk a kitünö vígjátékot. Buster Keaton első németnyelvü bemutatkozásának a siker százszázalékos osztalékát jósoljuk.

i. u.

—0—

Közgazdaság

Hamarosan megjelenik a segédi vizsgák letételéről szóló báni szabályrendelet

A hivatalos lapban tegnap megjelent az alapszabályok mintája

Mint ismeretes az új ipartörvény rendelkezései szerint egyelőre az egész országban beszüntették a segédi vizsgákat, mivel a kereskedelmi miniszterium rendelete alapján az egyes bánások területén a különböző vidékek viszonyaihoz képest báni rendelettel állapítják meg a segédi vizsgák megtartásának módozatát. A hivatalos lap legújabb számában megjelent a miniszterium erre vonatkozó utasítása úgy, hogy annak alapján a közel jövőben már a báni szabályrendelet is megjelenhet.

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara vezetősége a megjelent szabályzati minta részletes letárgyalására tegnap délutánra

egybehívta az ipari szekció, valamint az ipar testület kiküldötöit, akik letárgyalták az ügyet és a tárgyalás eredményeképpen a kamara már a napokban be fogja nyújtani a bának ebben az ügyben a kamara szakvéleményét. Ennek alapján a bán hamarosan elkészíti azt a szabályrendeletet, amelynek alapján a noviszádi kereskedelmi és iparkamara területén a segédi vizsgákat meg fogják tartani.

A noviszádi kereskedelmi és iparkamara ezzel kapcsolatban köriratot intéz az egyes ipartestületekhez a vizsgázató bizottságok névsorainak összeállítására ügyben.

Tegnap lépett életbe a földművesek védelméről szóló törvény

Öfelsége a király április 19-én szentesítette a földművesek védelméről szóló törvényt, amely a hivatalos lap április 20-iki számában jelent meg és lépett életbe. A törvény értelmében a földművesek ingatlan és ingó vagyonát nem szabad elárverezni. A március 19-óta elárverezett vagyont a vásárló köteles a földművesnek visszaadni. A földműves annak a hitelezőnek, aki perelte, hat százalékos kamatot köteles fizetni, az

a hitelező viszont, aki nem perelte a földművest, vagy a pert visszavonta, tíz százalékos évi kamatban egyezhet meg a földművesrel. Az önkormányzati testületek és azok takarékpénztárai, a szövetkezetek, a Narodna Banka, Hipotekarna Banka és kedvezményezett Agrárbank követelési kivételt képeznek e törvény alól. Hasonlóképpen fizetni kell az alimentációs költségeket is.

Csödönkívüli kényszer egyezség. A noviszádi törvényszék csödönkívüli kényszer egyezségi eljárást indított Kadlec Fránya temerini gépgyáros ellen. Egyeztető bíró Levakovics Matija, vagyonkezelő a temerini községi jegyző. Határidők: május 23 és 28. A cég 40 százalékos kvótát ajánl egy év alatt.

— A noviszádi rendőrség április 25-én ankétot tart, amelyen szabályrendeletet dolgoznak ki a pékműhelyek tisztántartásáról.

A noviszádi rendőrség körülbelül egy hónappal ezelőtt bizottságot küldött ki a noviszádi pékműhelyek felülvizsgálása céljából. A bizottság befejezte munkáját és megállapította, hogy a noviszádi pékműhelyek hatvan százalékosan nem felelnek meg az előirt tisztasági szabályoknak. A rendőrség erre való tekintettel elhatározta, hogy an-

kétot tart, amelyre a báni hivatal, rendőrség, a munkáskamara és a pékek szervezetének kiküldöttjeit hívja meg. Az ankétot április 25-én tartják meg és ezen szabályrendeletet dolgoznak ki a pékműhelyek karban tartására vonatkozólag.

Az angol bank újból csökkentette a kamatlábat. Londonból jelentik: Az angol bank tegnapi ülésén a bank kamatlábat 3.5 százalékról 3 százalékra szállította le.

Magyarországon maximálták a kamatot. A magyar hivatalos lap közli a hitelügyi tanács rendeletét a kamat maximálásáról. E szerint Budapesten 9, a vidéken 9 és fél százalékos a kamatmaximum. A betétkönyvek, folyószámlák és pénztárjegyek után 4.75—6.75 százalékos kamatot lehet fizetni, aszerint hogy milyen kuriába tartozik a pénzintézet, ahol a betéteket elhelyezték.

Rádió műsor:

Péntek, április 22

Beograd. 11: A rádiózenekar hangversenye. Csizsek: Isten hozott, induló; Sedlacssek: Beograd életéből, egyveleg; Massenet: Thais, operaegyveleg; Ganne: A cigány, mazurka. 12.05: Gramofon. 13 és 30: Ujsághirek. 15: Népiskolások órája. 15.45: Gramofon. 16.30: Előadás. 17: A rádiózenekar hangversenye: Delibes: Coppelia, ballettsuite; Fall: Stambul rózsája, operettegyveleg; Rendla: Album srpskih pesama; Mokranjac: A régi Szerbiából és Macedóniából. 19: Cseh nyelvtanfolyam. 19.30: Előadás. 20: Szokolelőadás. 20.30: Dimitrijevic Milán hegedűhangversenye. 21.10: Slatin Ludmilla énekhangversenye. 21.40: Petrovics Ivánka zongorahangversenye. 22: Hírek és sport. 22.50: Jazz-zene átvitel a Ruszki cárból.

Budapest. 9.15: A Guttenberg szalónzenekar hangversenye. 12.05: Hangverseny. Közreműködik: Böhm Ella (zongora) és Bárkány Mária (ének). 4: Budapest varázsa. Lovass János előadása. 4.35: Gramofonhangverseny. 5.45: Stur Iván felolvasása Vételbefolyásoló körülmények, zavarok. Hogyan kell védekezni. 6.15: Rigó Jancsi és cigányzenekarának

zenéje. 7.15: Az utazás művészete. Miklós Elemér előadása. 7.40: Magyar est. A Budapesti Hangversenyzenekar hangversenye a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. Szünetben a rádió külügyi negyed-órása. A hangverseny után körülbelül 9.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, löversenyeredmények. Majd: Az Ostende kávéház szalón-, jazz- és cigányzenekarának zenéje Kalmár Pál énekszámival.

Bécs. 1.10: Alpészene gramofonon. 5: Machozenekar. 7.35: A Zene- és Képzőművészeti Akadémia tanárainak hangversenye. 10: Marek—Weberzenekar.

Leipzig. 7.30: A leipzig szimfonikusok hangversenye. 9: Barlach: A vízözön című ötfelvonásos drámája. 11.30: A Collegium Musicum hangversenye.

Prága. 3.30: Gramofon. 7.20: Pospisil-művek a Weinberger éneknégyes előadásában. 8.20: Orosz és ukrán dalok és táncok. 9.30: Zongoraverseny. 10.20: Heran esellőművész hangversenye.

Varsó. 4.10: Gramofon. 5.35: Szalónzenekar. 8.15: Filharmonia szimfonikus hangverseny. 10.50: Tánczene.

—0—

Ajánlatos

mielőtt cipőt vesz,
hogyan megtekintse az

ZAGREBAČKA TVORNICA CIPELA

zagrebi cipőgyár új szubotica
lerakatainak nagyszerűen szor-
tirozott raktárát. — Gyönyörű
kivitel, elegáns és garantáltan
tartós! — Nićin-palota!

Péntektől—hétfőig

1. Kísérőműsor PARAMOUNT JOURNAL
2. E. A. Dupont pompás rendezésében

„SALTO MORTALE“

Nagy cirkuszfilm. Fényes rendezés, rendkívül ügyesség, nevetés,
művészi élmény! — minden van ebben a filmben
Főszerepben: ANNA STEN, Reinhold Bernd, Otto Walburg
Slágerkompozíciók: Guttmann és Jurmann.

Kiadások kezdete 4. 1/7 és 161 9 órákor
Helyárak: 6, 8, 10 és 12, páholy 14 dinár

Fordításokat

szerb és német nyelvre vállal elsőrendű
fordító. Megkereséseket kérek: Alek,
postafiók 10. szám. Noviszád

APRÓHIRDETÉSEK

egy kéthónap, más vasárnap
egy sor 1 dinár, MAGY BETON 2 dinár
a legkisebbi apróhirdetés 10 dinár

NE FELEJTSE EL!

HUZÁS ÁPRILIS 26 ÉS 27-ÉN
Vegyen-rendeljen **SORSJEGYET**
az áll. osztálysorsjátékhoz, a meghatalmazott főárusítótól
„BRISTOL“ NOVISAD, ŽELJEZNIČKA 27.

ELADÓ

Két ház hely eladó, Vó-
rosmartijeva 14. Bővebbet
Jovana Aranijeva 17, az
üzletben. 1522

KIADÓ

Új házban egy szoba
konyhából álló lakás 150-
dinárért kiadó. Cim: Szilgeti
Darányi telep II. 16. Kraxner
ut. 1402

FOGLALKOZÁS

IRÓGÉPJAVÍTÁST és
karbantartást Szubotica és
a környéken szakszerűen
és legolcsóbban végzi
Dudás Pál, Szubotica, Je-
lasicseva 9. 509

KERESLET

Két cipész segéd állandó
férfi és női munkára felvé-
tetik. Milosev Szvetislav,
Noviszád, Pasiceva 23. 1518

BORBÉLYSEGÉD fiatal
jó munkás felvétetik. Tordai
Noviszád, Darányi telep
III. 235. 1517

14—16 éves munkás-
lányok felvételnek Barth
Domonkos dobozgyárában,
Noviszád, Mali Liman,
Radnicska ulica. 1519

Szubotica rikkancsokat
jó díjazással felvesz a
Reggeli Ujság kiadóhivata-
ta, Aleksandrova ul. 7. I.
emelet, Conen palota.

A Državna Hipotekarna Ban-
kának az épületében, két
nagy komplett átrenovált lakás
május 1-től

KIADÓ

amelyek esetleg irodahelyi-
ségnek is alkalmasak. Érdek-
lődni ugyanott a bankigazga-
tóságnál. 1502

Hölgyek figyelmébe

ajánlom „Roza“ arcápoló szere-
imet, különösen lényvédő krém
és puderaimat, amelyek a szepiő
és májoltos arcbőr megvédik a
nap ultraiolett sugarainak be-
hatása ellen. Strandon, kirán-
duláson, a napon való tartózkod-
ásnál és általában minden
sportoló hölgynek nélkülözhetel-
en. 1 tégely „Roza“ lényvédő arc-
krém ára D. 40-. 1 doboz „Roza“
lényvédő puder D. 40-. Továbbá
ajánlom a hölgyek figyelmébe:
„Roza“ arckrém zsíros arcbőr
részére, nappali használatra, 1
tégely D. 30-. „Roza“ arckrém
száraz arcbőr részére, nappali
használatra 1 tégely D. 25-.
„Roza“ arckrém száraz arcbőr
részére éjjeli használatra 1 té-
gely D. 30-. „Roza“-Lotion zsíros
arcbőr ápolására 1 üveg D. 25-.

Roza S. Santaj
kozmetikusnő, Beograd.

Megrendeléseket utánvételt vagy
a pénz előzetes beküldése mel-
lett: „Roza“ kozmetikai zavod,
Roza S. Santaj, Beograd,
Vasina 15. II., eszközl.

Óvja meg gyermeke egészségét és érzékeny bőrét...
Használja Ön is a felülmulthatatlan

M E R I M A

GYERMEKSZAPPANT

LIFKA TON KINO

Csütörtöktől—vasárnapig
kerül színre az első németül beszélő

BUSTER KEATON

burleszk attrakció, amelyben Buster Keaton minden
eddigig vígjátékánál ötletesebb és mulatságosabb
produkciókat végez.

Személyek:

- Reggie BUSTER KEATON
- Johny PAUL MORGAN
- Tomy Egon von Jordan
- Anna Marion Lessing
- Evelin Carla Stengel

FOX JOURNAL

legújabb események a világ minden tájáról

Aréna-Ton-Mozi-Szombor

Április 21—24 ig

Infanterist Buster

Buster Keaton izgalmas és vidám kalandja
A Metro-Goldwyn legsikerültebb vígjátéka

Fűszert

legjobban és legolcsóbban

Gausz Viktor-nál

vásárolhat (Noviszád, Hal-tér)

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

HA DIVATOSAN, JÓL ÉS OLCSÓN
AKAR ÖLTÖZKÖDNI

kulai szövület

vegyen.

Noviszádi lerakat: Kralja Aleksandra 20.

„Deutsche Zeitung“

Jugoszlávia legolcsóbb németnyelvű napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: NOVISAD,
Jevrejska ulica 18. — Előfizetés: havonta
12, negyedévre 35, félévre 70 és egész
évre 140 dinár.

Egyes példány ára fél dinár

Különdíre valamivel drágább.
Hirdetések olcsók és eredményesek

A szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR

A kiadásért felel: BLAZSEK FERENC